

GAZA – BLOCK

ISRAEL HAR SEDAN sommaren 2007 i stort sett stängt alla gränser till Gaza. Det är förbjudet för palestinier (och de flesta andra, utom diplomater och vissa humanitära hjälparbetare) att resa in i Gaza. Det är i stort sett helt förbjudet för palestinier att resa ut från Gaza, även om man exempelvis behöver sjukvård som inte finns i Gaza. Det är förbjudet att ta in råvaror, byggnadsmaterial och reservdelar och all export är förbuden.

Blockaden påverkar alla delar av palestiniernas vardagsliv och har, enligt FN (UN OCHA Office for the Coordination of Humanitarian Affairs Occupied Palestinian territory, augusti 2009) bland annat medfört att 98 procent av alla privata företag tvingats lägga ner verksamheten. Mer än 20 000 arbetstillfällen har förlorats i den privata sektorn. Den dokumenterade arbetslösheten är över 40 procent (i verkligheten är den mycket högre) och minst 140 000 personer som vill och kan arbeta har ingen möjlighet att göra detta.

Över en miljon människor lever i fattigdom och är beroende av matbistånd. Enligt Internationella Rödakorskommittén levde i maj 2008 mer än 70 procent av befolkningen på en inkomst mindre än 1 dollar om dagen, och 40 procent av befolkningen på mindre än en halv dollar om dagen.

Det är brist på el, och elen fungerar dessutom bara ibland. Sjukhusen saknar medicin, sjukvårdsmaterial och teknisk utrustning och har svårt att fungera. Tillgången till rent vatten har försämrats. Havet förorenas, liksom många källor, och det kommer in saltvatten i grundvattenreservoarerna. Över 10 000 personer i norra Gaza saknar exempelvis tillgång till rinnande vatten. Sophantering fungerar inte och det finns inget fungerande avloppssystem.

MELLAN DEN 27 december 2008 till 17 januari 2009 utsatte Israel Gaza för ett omfattande militärt angrepp. Den palestinska befolkningen, varav mer än hälften är under 18 år, var under dessa tre veckor helt oskyddade och utsattes för tungt bombardemang såväl från land som från luften. Gränserna var stängda.

Det fanns inga möjligheter att ta sig ut ur Gaza, inga skyddsrum och inget fungerande varningssystem. Israel använde förutom vanliga tunga vapen också vit fosfor, splitterbomber och splittergranater i tätbefolkade områden vilket ökade riskerna för civilbefolkningen.

Under de tre veckor som kriget mot Gaza pågick dödades minst 1 366 pales-

tinier, varav 430 barn och 110 kvinnor. Över 5 300 palestinier skadades. Många av dem har bestående skador och skulle behöva olika former av rehabilitering och behandling – som de inte kan få. Under samma tid dödades tre civila israeler av raketer, och 182 skadades. I Gaza dödades elva israeler (varav tre av de egna) och 339 skadades. (Siffrorna från UN

SKAD OCH KRIG

OCHA Office för the Coordination of Humanitarian Affairs Ockupierat Palestinskt territorium, 29 januari 2009.)

Minst 6 000 hem förstördes, liksom många skolor. Hälsovårdspersonal attackerades, liksom ambulanser, hälsovårdskliniker och sjukhus. Vatten- och avloppssystemen förstördes. Jordbruksmark förstördes och förgiftades och

stora delar av den lokala produktionen slogs i spillror.

Minst 25 000 personer, varav många barn, har fått psykosociala besvär som de behöver behandling för – på grund av kriget. Många skadade behöver vård och rehabilitering och ett stort antal raserade hem och institutioner behöver byggas upp igen.

Foto: Scampix De flesta av de familjer som fick sina hem förstörda har fortfarande inga riktiga hem, eftersom blockaden och förbudet att ta in byggnadsmaterial gör att man inte kan bygga upp husen igen. Det stora antalet förstörda skolor gör att de kvarvarande skolorna är överfulla och att utbildningen fungerar dåligt.

Kriget mot Gaza tog slut i mitten av januari 2009, men Israels blockad fortsätter. Blockaden är en kollektiv bestraffning av hela Gazas befolkning, vilket är förbjudet enligt Genèvekonventionerna. FN, Internationella Röda korskommittén, många stater och humanitära organisationer har uppmanat Israels regering att häva blockaden. John Holmes, FN:s mest seniora humanitära tjänsteman säger att ”skydd, mat, vatten, hälsovård och tak över huvudet är grundläggande mänskliga behov, ingen förhandlingsvara”.

Att blockaden hävs och gränserna öppnas är helt avgörande för att situationen för människorna i Gaza ska kunna förbättras.

Krigets lagar

Den internationella humanitära rätten är de internationella överenskommelser som gäller vid väpnade konflikter. De viktigaste reglerna finns i Genèvekonventionerna. Syftet är framför allt att skydda dem som inte deltar i striderna; sjuka och sårade, medicinsk personal, civila och krigsfångar. Alla länder som anslutit sig till Genèvekonventionerna har åtagit sig att följa reglerna, och att ta ansvar för att andra länder också följer dem.

Det finns också internationella överenskommelser som förbjuder användandet av vapen som drabbar civilbefolkningen orimligt hårt.

Enligt Genèvekonventionerna är det exempelvis förbjudet att, vid en ockupation, förflytta sin egen befolkning till det ockuperade området (jämför Israels bosättningar på palestinskt område), liksom att flytta den ockuperade befolkningen till sitt eget territorium. Det är också förbjudet med kollektiva bestraffningar.

Genèvekonventionerna kräver att sjukvårdspersonal, sjukvårdsinrättningar och civila skyddas under väpnad konflikt.